

ŞABAN'IN YARISININ (BERÂT) GECESİNİ KUTLAMANIN HÜKMÜ

﴿ حكم الاحتفال بليلة النصف من شعبان ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

Abdulaziz b. Abdullah b. BAZ

TERCEME : MUHAMMED ŞAHİN

TETKİK : ALİ RIZA ŞAHİN

2010 - 1431

Islamhouse.com

﴿ حكم الاحتفال بليلة النصف من شعبان ﴾
« باللغة التركية »

عبد العزيز بن عبد الله بن باز

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2010 - 1431

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bizim için İslâm dînini kemâle erdiren ve üzerimize nimeti tamamlayan Allah'a hamd olsun. Salât ve selâm; Allah'ın peygamberi ve elçisi, tevbe ve rahmet peygamberi Muhammed'in üzerine olsun.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾

[سورة المائدة من الآية: ٣]

"Bugün size dîninizi (zaferi gerçekleştirmek ve şeriatını tamamlamak sûretiyle) kemâle erdirdim. (Sizi câhiliyye karanlığından İslâm nûruna çıkarmak sûretiyle) üzerinize nimetimi tamamladım ve dîn olarak da size İslâm'ı seçtim."¹

Yine, Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنُ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ

الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ [سورة الشورى الآية: ٢١]

"Yoksa onların (müşriklerin) Allah'ın izin vermediği bir dîni meşrû kılan ortakları mı var? Eğer Allah'ın süre tanıyarak onlara dünyada azap etmeyeceğine dâir kazâ ve kaderi olmasaydı, onların aralarında derhal azap etmek sûretiyle hüküm verilirdi. Şüphesiz ki zâlimler (kâfirler) için (kıyâmet günü) acıklı bir azap vardır."²

Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ)) [متفق عليه]

"Kim, bu işimizde (dînimizde) onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder (açık veya gizli Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)se, o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur (bâtıldır)."³

Câbir'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

¹ Mâide Sûresi: 3

² Şûrâ Sûresi: 21

³ Buhârî; hadis no: 2697. Müslim; hadis no: 1718.

((كَان رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ فِي خُطْبَتِهِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ: أَمَّا بَعْدُ: فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ، وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَالَّةٌ.)) [رواه مسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Cuma günü hutbesinde şöyle derdi (hutbesine şöyle başlardı):

-Şüphesiz sözlerin en hayırlısı, Allah'ın kitabıdır. Yolların en güzeli, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur. İşlerin en şerlisi, (dinde aslı olmayıp) sonradan çıkarılan yeniliklerdir (dindeki bid'atlarıdır). Her bid'at da dalâlettir."¹

Bu anlamdaki âyet ve hadisler pek çoktur.

Bütün bu âyet ve hadisler; Allah Teâlâ'nın, bu ümmete dînini kemâle erdirdiğine ve üzerine nimetini tamamladığına açıkça delâlet etmektedir. Allah'ın Peygamberi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, apaçık tebliğ etmeden ve Allah Teâlâ'nın dîn olarak kıldığı söz ve fiillerden oluşan her şeyi bu ümmete açıklamadan vefât etmemiştir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, kendisinden sonra insanların ihdas edip (uydurup) İslâm'a nisbet edecekleri söz ve fiillerin hepsinin, -hedef ve gâyesi güzel olsa bile- ihdas eden kimseye îde olunacağını açıkça belirtmiştir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbı ve aynı şekilde onlardan sonra gelen İslâm âlimleri, bu durumu bildiklerinden dolayı bid'atları şiddetle reddetmişler ve onlardan uyarılmışlardır.

Sünnetin yüceltilmesi ve bid'atın reddedilmesi konusunda kitap yazan İbn-i Vaddâh, et-Tartûşî ve İbn-i Şâme gibi bütün âlimler, bu durumu kitaplarında zikretmişlerdir.

Bazı kimselerin ihdas ettikleri bid'atlardan birisi de; Şaban'ın yarısının (Berât) gecesini kutlamak ve bu gecenin gündüzünü oruca ayırma bid'atıdır. Bu konuda dayanak teşkil edebilecek hiçbir delil yoktur. Bu gecenin fazîleti hakkında delil olarak itimat edilmesi câiz olmayan birtakım zayıf hadisler gelmiştir. Fakat bu gece kılınan namazın fazîleti hakkında gelen hadislerin hepsi uydurmadır. Nitekim birçok ilim ehli bu konuya dikkat çekmiştir. İnşallah bazı âlimlerin sözleri ileride zikredilecektir.

İlk müslümanlardan Şam halkı ile diğer kimselerden bu gecenin fazîleti hakkında eserler gelmiştir. Fakat âlimlerin çoğunluğunun görüşüne göre bu geceyi kutlamak bid'attır ve bu gecenin fazîleti hakkında gelen hadislerin kimisi zayıf, kimisi de uydurmadır.

¹ Müslim.

Hâfız İbn-i Receb; "Letâifu'l-Meârif" adlı kitabında bu konuya dikkat çekenlerden birisidir. Zaıf hadislerle, ancak aslı sahih delillerle sâbit olan ibâdetlerde amel edilebilir. Fakat Şaban'ın yarısının gecesini kutlamanın sahih bir aslı yoktur ki zaıf hadislerle amel edilebilsin.

Nitekim İmam Ebu'l-Abbas Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu kıymetli kâideyi zikretmiştir.

İslâm âlimleri -Allah onlara rahmet etsin-; anlaşmazlığa düştükleri meselelerde insanların Allah'ın kitabına ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine dönmenin farz olduğu konusunda oymbirliğine varmışlardır. Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- veya ikisinden birisi neye hüküm vermişse, o, uşulması farz olan dîndir. Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emirlerine aykırı olan her şeyin atılması ve terk edilmesi gerekir.

Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in buşurmadığı bütün ibâdetler, şapılması câiz olmayan birer bid'attır. Bu ibâdetlere dâvet ve teşvik etmek nasıl câiz olsun ki?

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buşurmuştur:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴾

[سورة النساء الآية: ٥٩]

"Ey îmân edenler! Allah'a itaat edin. Rasûle itaat edin (hak olarak getirdiği şeylere uşun.) Sizden olan (müslüman) idârecilere (Allah'a isyanı emretmedikçe) itaat edin. Aranızda herhangi bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz, gerçekten Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız, o konuda hüküm vermek için, onu Allah'(ın kitabı Kur'an)a ve elçisi (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti)ne götürün. Allah'(ın kitabı Kur'an)a ve elçisi (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti)ne götürmek; sizin için (ayrılığa düşüp görüşlerinle hareket etmenizden) daha hayırlı, sonuç bakımından da daha güzeldir."¹

Yine, Allah Teâlâ şöyle buşurmuştur:

¹ Nisâ Sûresi: 59

﴿ وَمَا أَخْلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فُحْكُمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

وَالِيهِ أُنِيبُ ﴾ [سورة الشورى الآية: ١٠]

"(Ey insanlar! Dîniniz konusunda) ayrılığa düştüğünüz bir şeyde hüküm vermek, Allah'a mahsustur. İşte bu Allah, benim Rabbidir. Ben (her işimde yalnızca) O'na dayandım ve (bütün işlerimde yalnızca) O'na dönerim."¹

Yine, Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ

رَحِيمٌ ﴾ [سورة آل عمران الآية: ٣١]

"(Ey Peygamber!) De ki: Allah'ı gerçekten seviyorsanız, bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah, (mü'min kullarının günahlarını) çok bağışlayan ve (onlara) çok merhametli olmandır."²

Yine, Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا

فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴾ [سورة النساء الآية: ٦٥]

"Hayırlı Rabbiniz yemîn olsun ki (Ey Muhammed!) Onlar kendi aralarında çıkan anlaşmazlıklarda (hayatta iken) seni, (vefatından sonra da sünnetini) hakem kılıp sonra da senin verdiğin hükme içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan ve ona tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça îmân etmiş olmazlar."³

Bu anlamdaki âyetler pek çoktur.

Bu âyetler, her türlü anlaşmazlıklarda Kur'an ve sünnete dönmenin, Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hükümlerine rızâ göstermenin farz olduğuna ve bu davranışın, îmânın bir gereği, dünüya ve âhirette kullar için daha hayırlı olduğuna kesin bir delildir.

Hâfız İbn-i Receb -Allah ona rahmet etsin-; "Letâifu'l-Meârif" adlı kitabında bu konuda -söz ettikten sonra- şöyle demiştir:

¹ Şûrâ Sûresi: 10

² Âl-i İmrân Sûresi: 31

³ Nisâ Sûresi: 65

"Şam halkından Hâlid b. Ma'dân, Mekhûl, Lokman b. Âmir gibi tâbiîn, Şaban'ın yarısının gecesini yüceltirler ve bu gecede çokça ibâdet ederlerdi. Bu gecenin fazîletini ve bu geceye saygı gösterilmesini insanlar bu kimselerden almışlardır. Denildiğine göre onlara (Hâlid b. Ma'dân, Mekhûl, Lokman b. Âmir'e), bu konudaki İsrâiliyattan olan haberler ulaşmıştır. Atâ ve İbn-i Ebî Muleyke gibi Hicaz âlimlerinin çoğu bunu reddetmişlerdir. Abdurrahman b. Zey b. Eslem de Medine halkının fakihlerinden bu şekilde nakletmiştir. Bu, aynı zamanda İmam Mâlik ve başka âlimlerin de görüşüdür.

Onlar şöyle demişlerdir:

"Bütün bunlar, bid'attır... İmam Ahmed'den -Allah ona rahmet etsin-, Şaban'ın yarısının gecesini hakkında herhangi bir söz olduğu bilinmemektedir..."

Hâfız İbn-i Receb -Allah ona rahmet etsin- devamla şöyle demiştir:

"Şaban'ın yarısının gecesini ibâdetle geçirmek hakkında, ne Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den, ne de ashâbından bir şey sâbit olmuştur."¹

Hâfız İbn-i Receb -Allah ona rahmet etsin-, Şaban'ın yarısının gecesini hakkında ne Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den, ne de ashâbından bir şeyin sâbit olduğunu açıkça belirtmiştir.

Meşrû oluşu şer'î delillerle sâbit olmayan hiçbir şeyi, ister tek başına olsun, isterse cemaatle olsun, ister gizlice yapsın, isterse açıktan yapsın, müslümanın onu Allah'ın dînine yerleştirmesi câiz değildir. Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu sözü ile bid'atları reddetmeye ve onlardan sakındırmağa delâlet eden diğer deliller, bu konuda genel bir hüküm teşkil eder:

((مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ)) [رواه مسلم]

"Her kim işimiz (dînimiz) üzere olmayan bir iş işlerse, o işlediği şey reddolunmuştur (bâtıldır ve ona itibar edilmez)."²

İmam Ebubekir et-Tartûşî -Allah ona rahmet etsin-, "el-Havâdisu ve'l-Bideu" adlı kitabında şöyle demiştir:

"İbn-i Vaddâh, Zeyd b. Eslem'den rivâyet ettiğine göre, o şöyle demiştir:

- Hocalarımızdan ve fakihlerimizden hiç kimseye, Şaban'ın yarısının (Berat) gecesine ve Mekhûl'ün hadisine itibar ettiklerine rastlamadık. Onlar, bu geceyi, diğer gecelerden daha fazîletli olarak da görmezlerdi.

Nitekim İbn-i Ebî Muleyke'ye denildi ki:

¹ Hâfız İbn-i Receb'in -Allah ona rahmet etsin- sözünden kastedilen şey burada sona ermektedir.

² Müslim; hadis no:1718.

-Ziyâd en-Numeyrî diyor ki:

-Şaban'ın yarısının (Berat) gecesinin ecri, Kadir gecesinin ecri gibidir.

Bunun üzerine İbn-i Ebî Muleyke şöyle demiştir:

-Bunu ondan işitseydim ve elimde de bir sopa olsaıdı, mutlaka ona vururdum.

Ziyâd en-Numeyrî, insanlara hikâyeler anlatan birisiydi."¹

Büyük âlim Şevkânî -Allah ona rahmet etsin- "el-Fevâidu'l-Mecmûa" adlı kitabında şöyle demiştir:

"Ey Ali! Her kim, Şaban'ın yarısının gecesinde 100 rekât namaz kılsa, her rekâtında Fâtiha ile birlikte 10 defa İhlas sûresini okursa, Allah Teâlâ onun bütün ihtiyaçlarını görür." Hadisi, uydurmadır. Yani Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e iftirâ etmektir.

-Bunu yapan kimsenin kazanacağı sevabın açıkça belirtildiği- hadisin lafızlarında uydurma hadis olduğunu ayırt edebilen hiçbir insan bunda şüphe etmez, hadisin râvileri de mechul kimselerdir. Bu hadis ikinci bir yolla da rivâyet edilmiştir ki hepsi de uydurmadır, râvileri de mechul kimselerdir.

"el-Muhtasar" kitabının yazarı şöyle demiştir:

"Şaban'ın yarısında kılınan namazla ilgili hadis, bâtıldır. İbn-i Hibbân'ın rivâyet ettiği Ali'nin şu hadisi de zaıftır:

"Şaban'ın yarısının gecesini olduğunda gecesinde namaz kılın, gündüzünde de oruç tutun."

"el-Lâlii" kitabının yazarı şöyle demiştir:

"Şaban'ın yarısının gecesinde 10 ihlas ile kılınan 100 rekâtlık namaz, uydurmadır ve üç yolla rivâyet edilen râvilerinin çoğu mechul ve zaıf kimselerdir."

Devamla şöyle demiştir:

"30 İhlas ile kılınan 12 rekâtlık namaz, uydurmadır. 14 rekâtlık namaz da uydurmadır."

Nitekim "İhyâu Ulûmiddîn" kitabının yazarı gibi bir grup fakih ile bazı tefsirciler bu hadise aldanmışlardır. Birçok farklı şekilde rivâyet edilen bu gece yani Şaban'ın yarısının gecesinde kılınan namazın hepsi de bâtıllı ve uydurmadır."

Hadisçi Hâfiz el-İrâkî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Şaban'ın yarısının gecesinde kılınan namaz ile ilgili hadis, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e nisbet edilen uydurma bir hadistir ve O'na yapılan bir iftirâdır."

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- "el-Mecmû'" adlı kitabında şöyle demiştir:

---

¹ Hâfiz İbn-i Receb'in -Allah ona rahmet etsin- sözünden kast edilen şey burada sona ermektedir.

"Regâib namazı olarak bilinen; Receb'in ilk Cuma gecesini akşam ve yatsı namazları arasında kılınan 12 rekâtlık namaz, Şaban'ın yarısının gecesinde kılınan 100 rekâtlık namaz, bu iki namaz, münker olan iki bid'attır. Bu iki namazın, 'Kûtu'l-Kulûb' ve 'İhûâu Ulûmiddîn' adlı iki kitapta zikredilmesine ve bu ikisinde zikredilen hadislerle aldanılmasın. Çünkü bütün bunlar bâtıldır. Bu iki namazın hükmü kendisine karmaşık gelip onların müstehap olduğu konusunda sayfalarca kitap yazan bazı imamlara aldanılmasın. Çünkü onlar, bu konuda hata etmişlerdir."

Değerli âlim imam Ebu Muhammed Abdurrahman b. İsmail el-Makdisî -Allah ona rahmet etsin- bunun bâtıl olduğu konusunda nefis bir kitap yazmış, bu konuda en güzel ve en iyi görüşü ortaya koymuştur. İlim ehlinin bu meseledeki sözleri pek çoktur. Biz, bu meselede onların bütün sözlerini aktarmaya çalışsak, konumuz uzaçacaktır. Zikrettiğimiz şeyler, herhalde hakkı ve gerçeği arayan kimse için yeterli ve iknâ edici olmuştur.

Yukarıda geçen âyetler, hadisler ve ilim ehlinin sözlerinden; Şaban'ın yarısının gecesini namazla veya başka bir ibâdetle geçirmek, gündüzünü de oruç tutmak sûretiyle kutlamanın, birçok ilim ehline göre münker bir bid'at olduğu, bunun temiz İslâm şeriatında hiçbir aslının olmadığı, aksine sahâbe döneminden sonra İslâm dînine ihdas edildiği (sokulduğu), hakkı ve gerçeği arayan kimseye apaçık belli olacaktır.

Bu ve benzeri konularda hakkı ve gerçeği arayan kimse için, Allah Teâlâ'nın şu sözü yeterli olacaktır:

﴿ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴾

[سورة المائدة من الآية: ٣]

"Bugün size dîninizi (zaferi gerçekleştirmek ve şeriatını tamamlamak sûretiyle) kemâle erdirdim. (Sizi câhiliyye karanlığından İslâm nûruna çıkarmak sûretiyle) üzerinize nimetimi tamamladım ve dîn olarak da size İslâm'ı seçtim."¹

Bu anlama gelen başka âyetler de vardır.

Peygamber -sallallahu alehî ve sellem-'in şu sözü de bu kimseye yeterli olacaktır:

((مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ)) [متفق عليه]

"Kim, bu işimizde (dînimizde) onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder (açık veya gizli Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)se, o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur (bâtıldır)."²

¹ Mâide Sûresi: 3

² Buhârî; hadis no: 2697. Müslim; hadis no: 1718.

Bu anlama gelen başka hadisler de vardır.

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((لَا تَخْتَصُّوا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ بِقِيَامٍ مِنْ بَيْنِ اللَّيَالِي، وَلَا تَخْتَصُّوا يَوْمَ الْجُمُعَةِ بِصِيَامٍ مِنْ بَيْنِ الْأَيَّامِ إِلَّا أَنْ يَكُونَ فِي صَوْمٍ يَصُومُهُ أَحَدُكُمْ.)) [رواه مسلم]

"Cuma gecesini, diğer geceler arasından kıyam (gece ibâdet) ile ayırı tutmayın. Cuma gününü de diğer günler arasından oruçla ayırı tutmayın. Ancak birinizin (âdet üzere tutmuş olduğu) orucu, o güne denk geliyorsa, o bundan müstesnâdır."¹

Bazı geceleri, birtakım ibâdetlerle ayırı tutmak câiz olsaydı, Cuma gecesinin diğer gecelerden önce olması daha uygun olurdu. Çünkü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sahih hadisleriyle Cuma günü; güneşin üzerine doğduğu en hayırlı gündür.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Cuma gecesini, diğer geceler arasından kıyam ile ayırı tutmaktan sakındırdığına göre, Cuma gecesinin dışındaki diğer gecelerden sakındırması daha önce gelir. Buna göre Cuma gecesinin diğer gecelerden ayırı tutulmasına delâlet eden sahih bir delil olmadıkça bu geceyi kıyam gibi herhangi bir ibâdetle ayırı tutmak, câiz değildir.

Kadir gecesi ile Ramazan ayı gecelerinde kıyam ve her türlü ibâdet meşrû olduğu için, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuya dikkat çekmiş ve ümmetini, bu geceleri kıyamla geçirmeleri için teşvik etmiş ve kendisi de böyle yapmıştır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ.))

[رواه البخاري ومسلم]

"Kim, (farz olduğuna) inanarak ve sevabını Allah'tan ümit ederek Ramazan orucunu tutarsa, geçmiş (küçük) günahları bağışlanır."²

Şaban'ın yarısının gecesini veya Receb'in ilk Cuma gecesini veyahut da İsrâ ve Mirac gecesini herhangi bir ibâdetle ayırarak kutlamak meşrû olsaydı, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ümmetini buna teşvik eder veya kendisi bunu yapardı. Şayet böyle bir şey vukû bulsaydı, sahâbe -Allah onlardan râzı olsun- ümmete bunu aktarır ve bunu asla

¹ Müslim; hadis no: 1930.

² Buhârî ve Müslim

gizlemezlerdi. Çünkü onlar, peygamberlerden -Allah'ın salât ve selâmı onların üzerine olsun- sonra insanlar arasında en hayırlı ve en iyi nasihat eden kimselerdir. Allah Teâlâ, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbından râzı olsun ve onları da râzı etsin.

Kıymetli müslüman!

Âlimlerin bu zikrettiğimiz sözlerinden şunu anlamış oluyorsun:

Receb'in ilk Cuma gecesi ile Şaban'ın yarısının (Berat) gecesinin fazîleti hakkında ne Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den, ne ashâbından -Allah onlardan râzı olsun- bir şey sâbit olmuştur.

Böylelikle bu iki geceyi kutlamanın, İslâm dînine ihdas edilen (sokulan) bir bid'at olduğu anlaşılmaktadır.

Aynı şekilde bu iki geceyi herhangi bir ibâdetle ayrı tutmak da münker bir bid'attır.

Yine, bazı insanların, İsrâ ve Mirac gecesi olduğuna inandıkları Receb'in 27. gecesini de herhangi bir ibâdetle ayrı tutmak da câiz değildir.

Yukarıda geçen deliller gereği, bu geceyi kutlamak da câiz değildir.

Şayet böyle bilinmiş olsaydı, ki nasıl bilinebilirdi? Âlimlerin görüşlerinden doğru olanına göre bu gece bilinmemektedir.

İsrâ ve Mirac gecesi, Receb'in 27. gecesidir diyen kimsenin bu sözü, sahih hadislerde aslı olmayan, bâtil bir sözdür.

Şâirin bu konudaki şu sözü ne güzeldir!

İşlerin en hayırlısı; hidâyet üzere geçip gidenlerdir... İşlerin en kötüsü ise, sonradan çıkarılan bid'atlardır.

Allah Teâlâ'dan, sünnete sınıksız sarılmak ve sünnet üzere sâbit olmakta bizi ve diğer müslümanları muvaffak kılmasını, sünnete aykırı olan şeylerden bizi ve diğer müslümanları sakındırmasını dileriz. Şüphesiz ki O, cömerttir, karşılıksız verendir.

Allah Teâlâ, kulu ve elçisi, Peygamberimiz Muhammed'e, O'nun âile halkına ve bütün ashâbına salât ve selâm eylesin.¹

¹ Abdulaziz b. Abdullah b. Baz'ın Fetvâları; c: 2, s: 822'den olduğu gibi ve kısaltılarak alınmıştır.